

Bude hůř, říkají neziskovky

KRIZE A CHARITA: Nadace se připravují na úbytek podpory od firem, církev spoléhá na jedince

Praha - Ekonomické ochlazení už dopadá i na sponzorské peníze. Firmy v Česku osekávají rozpočty a šetří na dobročinnosti. Na druhou stranu individuální dárci zatím nepolevují a mnohé dobročinné organizace spoléhají právě na ně. České neziskovky se chystají na horší časy.

„Pozorujeme velké obavy neziskových organizací, co bude příští rok a jak moc budou firmy škrtat,“ říká Pavlína Kalousová z občanského sdružení Fórum dárců, které zastřešuje největší nadace i největší firemní filantropie v Česku.

Obavy potvrzují i nadace. „Některí naši firemní sponzoři už nám oznámili, že příští rok nepřispějí nebo peníze sníží,“ říká Manfred Franke, předseda nadace Chance for Children, která podporuje děti v dětských domovech. Franke počítá s tím, že nadace letos vybere asi 45 milionů, tedy o deset méně než loni. Už teď snižuje náklady na svůj provoz například tím, že se vzdala jednoho z firemních aut. Nadace na ochranu zvířat, která přerozděluje peníze záchraným stanicím a útulkům, musela snížit počet pracovníků ze čtyř na dva. Loni vybrala od soukromých dárců zhruba 1,3 milionu korun.

Téměř čtyři miliardy za dary

Loni utratily firmy za sponzorování 2,4 miliardy korun a jednotlivci 1,5 miliardy. Vyplývá to z údajů ministerstva financí, které sleduje dary odečtené ze základu daně. Za rok 2008 by číslo mohlo být podobné, omezení firemních rozpočtů se projeví až příští rok. Dobročinnost v Česku však je ve skutečnosti ještě větší. Drobnější částky například na pouliční sbírky, na DMS a jiné dary, které nesplní zákonné podmínky pro odpočet z daní, nikdo neviduje.

Církevní neziskovky, kterých se firemní dárcovství příliš netýká, velký propad příjmů zatím nezaznamenaly. „Nemám pocit, že by došlo k dramatické změně, lidé dávají stej-

Jak se pozná bezpečná charita

- Prohlédněte si web dané instituce a ujistěte se, že kontakty jsou funkční
- Veškeré veřejné sbírky musejí být registrované na stránkách www.mvcr.cz. V současné době jich je tam zhruba pět set.
- U příslušného krajského soudu je k nahlédnutí seznam registrovaných nadačí a nadačních fondů či obecně prospěšných společností. Seznam občanských sdružení veřejný není, má ho k dispozici Ministerstvo vnitra ČR.
- Dárcovské textovky DMS jsou prověřené, seznam pořadatelů sbírek lze najít na www.darcovskasms.cz
- Pochybnosti o dobročinné organizaci může pomoci rozehnat Fórum dárců: www.donorsforum.cz. To sdružuje významné nadace a filantropie.

FOTO: PROFIMEDIA CZ, KOLÁŽ MF DNES

ně jako dřív,“ říká Vojen Syrovátka, farář sboru Českobratrské církve evangelické (ČCE) ve Dvoře Králové nad Labem. Diakonie ČCE obdržela loni na soukromých darech téměř 11 milionů korun.

„Listopadové výsledky naznačují, že za letošek vybereme o desetinu víc než loni, zhruba 125 milionů korun,“ říká Oldřich Haičman, ředitel největší církevní humanitární organizace u nás Charita ČR. „Hlavní věc je pro nás Třikrátová sbírka a ta byla letos ze všech ročníků nejvyšší,“ dodává. Podobně mluví i lidé z další katolické charity, Armády spásy. Zpomalení ekonomiky českým věřícím nebrání v tom, aby dávali dál, a Armáda spásy o Vánocích tradičně očekává největší příusn příspěvků.

Dobročinnost si utahuje opasek

V byznysu je omezení charitativní činnosti chápáno jako signál problému, a proto se k němu sahá až v krajním případě. „Dnes už nejde nedávat, velké firmy se věnují charitě prakticky všechny. Zaměstnanci, partneři i okolí to od nich očekává, je to společenský standard,“ říká Kalousová.

Neziskové organizace proto spoléhají na to, že dlouhodobé projekty s nimi finanční partneři dokončí. Nové charitativní akce však v dnešní době nikdo nerozjždí. „Dárcovské závazky se nehrnou, firmy vyčkávají, jsou opatrné,“ říká Jiří Bárta, ředitel Nadace Via, podporující rozvoj občanské společnosti. Zároveň potvrzuje, že individuálních dárců se zpomalení ekonomiky zatím nedotklo, dokumentuje to vydatnou listopadovou aukcí vín.

„Máme signály, že část firem omezí výdaje, které přímo nesouvisí s výrobou,“ říká ředitel Člověka v tísní Simon Pánek. Významného výpadku příjmů ve však neobává. „Našimi největšími dárci nejsou firmy, ale mezinárodní organizace a jednotlivci,“ říká.

Pokračování na str. B2

Bude hůř, říkají neziskovky

Pokračování ze str. B1

Utažení finančních kohoutků pocítí nejvíce zřejmě neziskový sektor ve Spojených státech, kde v posledním roce a půl zaniklo hned několik významných filantropů z řad finančních institucí. Skončily banky Lehman Brothers či Bear Stearns a částečně zestátněná obří pojišťovna AIG seškrtala dary. O významné sponzory tak přišlo například slavné newyorské Muzeum moderního umění nebo nadace pro děti s leukémií Ronald McDonald House.

V Česku situace tak dramatická není. Podle informací MF DNES však některé firmy dostaly ze svých centrální příkaz seškrtat rozpočet, což

se dotklo i darů. Že přijdou úspory, potvrdila i automobilka Škoda Auto. Ta kvůli problémům s odbytem začala propouštět a omezuje výrobu. Podle jejího tiskového oddělení si sponzorskou přízeň automobilky zachovají především dlouhodobí partneři a škrtů se bát nemusí ani projekty v oblasti kultury.

Své aktivity plánuje omezit i jedna z nejziskovějších firem v republice – Sazka. Ta dává pět milionů korun nad rámec toho, co musí jako provozovatel hazardních her ze zákona odvádět ze zisku na veřejně prospěšné účely. „V příštím roce dojde vzhledem k předpokládaným dopadům finanční krize a hospodářské recese v oblasti

sponzoringu k některým změnám,“ uvedl tiskový mluvčí firmy Zdeněk Zikmund.

Sdružení Fórum dárců pro firmy připravuje alternativní možnosti, jak pomoci a nesaahat přitom hluboko do rozpočtu. Patří mezi ně firemní dobrovolnictví, tedy uvolnění zaměstnanců na dobročinné aktivity, nebo propagace humanitárního projektu na obalech výrobků s tím, že určité procento z prodeje půjde právě na něj.

Na uskrovnování kvůli zpomalení ekonomiky vidí Manfred Franke z Chance for Children i světlou stránku. „Musíme se naučit lépe pracovat s málem, plyná se totiž všude,“ říká. **JITKA VLKOVÁ**